

LEVICOVINY.

elektronický zpravodaj Levice

léto 2023

Vážení a milí čtenáři,

po krátké pauze vychází další číslo našeho elektronického zpravodaje. Zhruba půlku tohoto vydání tvoří ohlédnutí za naším úspěšným dubnovým sjezdem, kde jsme zvolili nové vedení strany. Dále vám přinášíme rozhovor se členem Strany tureckých pracujících nejenom o politické situaci v Turecku. Číslo pak zakončuje pokračování hluboce osobního komentáře našeho redaktora Romana Janoucha o proměnách KSČM, jehož první díl jsme publikovali v předchozím zimním čísle.

Poděkování si jako vždy zaslouží všichni, kteří se na vydání tohoto čísla podíleli a také všichni naši čtenáři z řad straníků a registrovaných sympatizantů strany Levice. Přeji vám tímto příjemné a zajímavé čtení!

Šéfredaktor Vítek Prokop

OBSAH:

1. Ohlédnutí za sjezdem - vybrané projevy členů CV
  - o Jan Májíček...strana 2
  - o Vítek Prokop...strana 4
  - o Tomáš Ulrich...strana 5
2. Ohlédnutí za sjezdem - fotogalerie...strana 7
3. Souhrn z usnesení II. Sjezdu Levice...strana 9
4. Rozhovor se členem Strany tureckých pracujících v České republice...strana 11
5. Komentář: Jak se od "devadesátek" (z)měnila KSČM (II.)...strana 17

Ohlédnutí za sjezdem - vybrané projevy členů CV

Redakce Levicovin

Jan Májíček

Vážené delegátky, vážení delegáti, dovoluji mi, abych uzavřel blok projevů a abych začal triviálním konstatováním, že žijeme v obtížné době. Žijeme v době, ve které nás jednak tíží minulost, jednak nás tíží nové problémy, které nastávají, se kterými, se musíme vyrovnávat a vyrovnáváme se obtížně, protože doba je rychlá. Máme tady za sebou ve velmi rychlém sledu několik klíčových změn a několik klíčových krizí, ať už je to hospodářská krize, válka, pandemie.

A k tomu další strukturální proměny společnosti robotizace, automatizace, klimatická hrozba a směs všech těchto problémů pro nás jako levici, která usiluje o lepší svět, představuje výzvu. Hlavně pro nás, protože my se musíme učit rychleji, než jsme se učili, přizpůsobovat se rychleji, ale zároveň při této adaptaci při tomto přizpůsobení a hledání nových alternativ neopustit principy, na kterých stojíme.

Je bezpochyby, jak to tu několikrát zaznělo, že naše politická situace je určena zejména vládou pětikoalice. Její politický program není nic nového, známe to z dob Topolánkovy nebo Nečasovy vlády.

Škrty, škrty a zase škrty. Není na tom nic nového. Jediné co je nové, je to, že proti této vládě nestojí žádná levicová opozice, která by byla v parlamentu. To je jediná změna a taky důvod, proč jsou tak bezostyšně arogantní a tak si věří v tom prosazovat věci, které i jejich vlastní stoupenci považují za nesmyslné a nekonceptní.

Je to vláda, která nejen že útočí na všechny sociální, státní, veřejné systémy, ale která to dělá špatně. A to by nás mohl těšit. Bohužel škoda, která je tímto způsobem vládnutí napáchána, bude trvat dál.

Tyto systémy jako je sociální, zdravotní, školský, to všechno jsou nějaké věci, které tady jen vznikly. To jsou věci, které vznikly z boje pracujících za dostupné školství, za dostupné zdravotnictví, za ochranu práce.

A my se musíme nejen snažit, aby byly zachráněny, ale aby byly vylepšeny, posíleny, aby dokázaly reagovat na ty problémy, které nás čekají: klimatická krize, pokračující zbrojení, chudoba, sociální polarizace. To jsou všechno věci, které musí veřejné systémy zvládnout a nezvládnou je, pokud se bude škrtat, škrtat a zase škrtat. Proti této vládě demonstrovaly za poslední dobu desetitisíce, statisíce lidí. My jsme měli svoji výraznou přítomnost na odborářské demonstraci, a to je dobře, protože to je přesně místo, kam patříme.

Odbory jsou totiž náš spojenec. A to ne proto, že bychom milovali všechny odborové předáky, nebo proto, že bychom souhlasili s každým slovem, které ta či ona odborová organizace řekne. Ale protože odbory jsou místo, kde se pracující perou za svoje právo, kde bojují a my jsme strana, která stojí na straně pracujících, my jsme strana, která chce těm bojům pomoci, aby byly vítězné a abychom jim dali širší politický význam.

To znamená, abychom ve společném boji ukázali, jak můžeme pokročit dál k celkové změně společnosti. Už bylo několikrát zmíněno, že existuje spousta falešných přátel obyčejných lidí. Ano, je to tak. Je to neuvěřitelně složitá situace, protože tito falešní proroci, kteří se tady staví za obyčejné lidi, jsou většinou podvodníci, kteří vybírají od těch nebohých demonstrantů peníze na své vlastní dluhy, případně podnikání. Je znovu třeba ukazovat, že v programové rovině nejsou strany jako PRO nic jiného než pravice, jenom v jiném hávu.

Určujícím jevem ale zůstává také válka na Ukrajině. Je to velká tragédie, která se děje v bezprostřední blízkosti. Levice obecně má problém, protože byla vždycky zvyklá na to, že kritizovala vlastní vlády za to, že západní imperialismus bombardoval tu Irák, nebo Afghánistán, tu nějakou jinou zemi a demonstrovala tak svoji solidaritu s lidmi, kteří na druhém konci světa trpěli a proti vlastnímu vládě. V tom nebyl žádný problém, v zásadě. Problém nastal, když se naoko stanovisko levice shoduje se stanoviskem EU, NATO, Washingtonu. A v tom je na první pohled taková nesamozřejmá pozice. Ale jak se říká, když dva dělají totéž, není to totéž. My kritizujeme imperialismus principiálně a je nám jedno, jestli jsou to bomby americké a evropské, ruské nebo čínské.

Je nám to jedno. My nemáme žádnou iluzi v režimy, které tam vládou, ať už jsou ve Washingtonu nebo v Kyjevě, anebo v Moskvě. To je náš principiální postoj. Proto bychom se neměli bát říkat, že jsme proti válce, že jsme proti zabíjení. A že nevěříme těmto přátelům, jako nevěříme přátelům obyčejných lidí tady u nás, těm falešným prorokům, tak stejně tak nevěřím těm, kteří říkají, že pomáhají Ukrajině.

My dobře víme, že Ukrajina a obyčejní lidé na Ukrajině budou platit. Washington to není humanitární organizace, NATO to není humanitární organizace a nepomáhá z dobré vůle. Dělají to ve svůj prospěch. Ale zároveň říkáme nemůžeme připustit nespravedlnost. Říkáme jakákoliv nespravedlnost, která bude mezinárodním řádem, a že se jich děje strašně moc, bude zakládat jen resentmenty, další důvody pro to, proč znovu burcovat nacionalistické vášně a říkat „oni nám tenkrát vzali a my si musíme vzít naši svatou vlast zpět.“ To je nebezpečí. Na závěr mi dovoluňte ještě jednu věc. Přes všechny ty obtíže, přes všechny ty komplikace, které jsem zmínil, tak jsou tu i jiskry naděje.

První z nich jsme zažili vlastně v jednom měsíci, v měsíci únoru. Došlo k dvěma věcem v České republice, a to byla stávka dělníků v továrně Nexen. Ta stávka byla klíčová ze dvou důvodů. Zaprvé po dlouhé době několika po sobě jdoucích let se dělníci v průmyslovém závodě odhodlali ke stávce, a to nejenom k nějaké stávce, ale ke stávce neomezené.

A ta neomezená stávka dovedla korejské vedení k tomu, že přistoupilo na podmínky jednání o kolektivní smlouvě, což bylo několik let vyloučeno. Prostě to nešlo. Tahle stávka byla vítězná. Byť si můžeme představovat, že možná chtěli a mohli chtít víc peněz, atd. Ale byla to vítězná stávka, a to je důležité. Odehrávala se v situaci, kdy to bylo těsně po skončení pandemie a kdy se tvrdilo „*ted'je těžká ekonomická situace, firmy kdyby se tam stávkovaly, tak by určitě zkolabovaly.*“ Ne, dělníci v Nexenu ukázali, že to jde. A druhý příklad, který je důležitý, je stávka a odhodlání kurýrů doručovatelské společnosti Wolt založit si odbory. Jejich protest je zvláštní v tom, že oni formálně jsou OSVČ, ale reálně jsou to zaměstnanci. Jsou v naprosto podřízeném postavení, nemají kontrolu nad tím, co dělají.

Revolta v tomto odvětví je revolta, která je součástí bojů budoucnosti. Velká část ekonomiky se platformizuje. Spousta lidí pracuje pomocí platformy to dlouhodobý trend. Je to součást digitalizace a automatizace, o které jsem mluvil. To, že v ČR se našli někteří odvážní, a i za těchto těžkých podmínek bojují, je klíčové. Protože jsme byli u toho a mohli jsme společně s kurýry Woltu bojovat a demonstrovat s nimi.

To jsou dva momenty, které si myslím, že je důležité si zapamatovat, že i v těchto těžkých podmínkách existuje revolta, která je nová, neotřelá, a nebojí se. Na podobných revoltách bychom měli stavět. Také vám přeji úspěšné jednání a děkuji vám za pozornost.

Vítek Prokop

Vážení delegáti a vážené delegátky, žijeme v časech hluboké krize. Ne všichni si však uvědomují, jak skutečně závažná tato krize je. Proto mi dovoluji, abych začátkem svého projevu uvedl několik hrůzostrašných dat. Meziročně se počet lidí žádajících o sociální dávky zvýšil o 50 %. Ministerstvo práce a sociálních věcí tvrdí, že 98 % těchto dávek je vyplaceno včas.

A jaká je realita? Dle průzkumu Kritické sociální akce se se zpožděním dávky setkalo až osmdesát procent respondentů. Taková dávka se může zpozdít o celé měsíce. Dávka, na které závisí, zda si můžete dovolit zaplatit elektřinu, nájem, zda vaše děti budou moct jít na oběd. Situace je tak špatná, že v prosinci loňského roku na Úřadě práce v Praze 4 klientka spáchala sebevraždu skokem z okna. Takže v tomto státě je potřeba, aby někdo spáchal sebevraždu, aby se k vám úředníci na úřadě práce začali chovat lépe.

Nemůžeme ale plně vinit úředníky. Jsou přetížení a velmi špatně placení. Vinič této situace je pouze a jenom jeden a tím je stávající systém. V roce 1845 představil Bedřich Engels ve své knize Postavení dělnické třídy v Anglii koncept tzv. sociální vraždy. Sociální vražda se děje když kapitalistické vykořisťování vede k předčasnému úmrtí. Je třeba to říct na rovinu.

Stávající vláda páchá sociální vraždu. Přes milion Čechů a Češek žije v chudobě, a to si vybírá svou krvavou daň. Zhoršuje se psychické zdraví, roste počet případů domácího násilí, roste počet případů vražd a sebevražd. Lepší svět je nejenom možný, on je přímo vyloženě nutný. My máme před sebou jeden jediný úkol, ale ten nejtěžší možný — změnit stávající situaci. Nikdo jiný, než my to udělat nemůže. Na rozdíl od jiných nostalgicky nelpíme na minulosti a ani se naivně nedomníváme, že můžeme vyřešit symptomy kapitalismu. Chápeme, že tento systém založený na lidské sobeckosti a hrabivosti je třeba překonat. Bohužel v minulosti v naší straně byl rozšířený takový nešvar, že když si někdo neprosadil svoji, tak se urazil a odešel. Takový člověk evidentně nepochopil, obzvláště v této době závažnost tohoto úkolu a naši povinnost tento úkol splnit. Co říci závěrem? Inu, nedělejme si iluze.

Hospodářská a sociální krize se bude i nadále prohlubovat a nás čeká ještě řada dalších těžkých bojů. Byl bych rád, kdyby tento sjezd, který krásně vychází na 153. výročí narození Vladimíra Iljiče Lenina, předznamená novou éru v naší straně. Potřebujeme více kreativity, více energie a více odhodlání. Závěrem si dovoluji parafrázovat svého oblíbeného filozofa Slavojе Žižka. Dovolím si totiž pro naši stranu vytyčit jeden ambiciózní cíl, jehož splnění by jistě přispělo významnou měrou ke zlepšení stávající situace. Zkrátka a dobře, musíme premiérovi Fialovi uříznout jeho koule! Děkuji mockrát za vaši pozornost.

Tomáš Ulrich

Chtěl bych se s vámi podělit o svou zkušenost, kterou jsem nabyl během dvouleté spoluúčasti na vedení Levice. Být politikem, myslím levicovým politikem, je zatraceně těžké. Člověk k tomu potřebuje hodně odvahy a trpělivosti. Ne proto, že by dnes bojoval na barikádách a každou chvíli by ho někdo mohl zastřelit, ale protože pracuje s lidmi.

A to v době, kdy společnost je strašně rozdrobená a rozhádaná. Není nic těžšího pro levicového politika, než spojování nejrozličnějších lidí v boji za mnohem lepší svět, než je tento. A protože není úplně jasné taky vám samotným, jak by takový mnohem lepší svět měl vypadat a hlavně fungovat. Problém je v tom, že společnost

jako celek je nesmírně komplikovaným a nevyzpytatelným organismem. Jakýkoliv větší zásah do společnosti v dobré víře, že to bude pro lidi neskutečně dobré, může nakonec způsobit ještě více ničení a utrpení.

Proto je naše snaha o radikální změnu společnosti pro mnohé lidi těžko uchopitelná. Vidí v ní nebezpečí a bojí se, že dopadne jako vždycky. Tedy blbě.

Přitom je historicky nesporné, že mnohé revoluční události anebo odvážné myšlenky velkých idealistů posunují společnost a vnímání lidské důstojnosti dopředu. Také dnes je třeba domáhat se například spravedlivější, důstojnější odměny za svou práci radikální cestou například stávkou. Naše volání po radikálním zlepšení fungování společnosti není nebezpečné.

Naopak smrtelně nebezpečné je současné trvání na falešných nebo i skutečných výdobytcích kapitalistického neoliberalismu. Dnes, 22. dubna, si připomínáme Den Země. Naší nenahraditelné Země, kterou neoliberalismus za pár desítek let pravděpodobně zničí. Pokud se nesjednotíme v usilování o radikální změnu společnosti, nebudeme jenom trapní, ale nebudeme vůbec.

Být levicovým politikem znamená překonávat barikády v každém člověku i v sobě samém. Naším rudým praporem musí být snaha o sjednocování se navzájem, o sjednocování všech bez rozdílu. V boji za mnohem lepší svět, kde není na prvním místě zisk a sobecký prospěch, ale vzájemná spolupráce, ohleduplnost a pomoc. My to nazýváme demokratický socialismus.

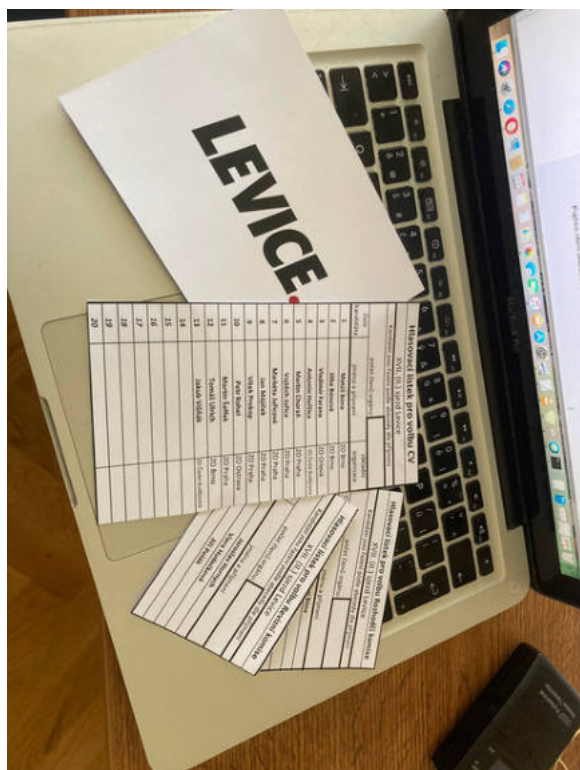
Věříme v uskutečnění demokratického socialismu, který ctí základní lidská práva a je maximálně demokratický. Prosazujeme ho nejprve sami u sebe, ve svém vlastním uvažování. Prosazujeme ho ve straně Levice, v níž by se měly vzájemné rozdíly tolerovat v zájmu vyšších cílů, kterých chceme a musíme dosáhnout. Nepěstujeme žádné elitářství. Našimi spojenci se mají postupně stávat i naši dnešní nepřátelé. Jenom musíme být co nejvíc věrohodní a přesvědčiví, například činností našich základních organizací, že levicová politika je ta nejlepší politika pro člověka a pro společnost. Že hledá dobro všech bez rozdílu, protože stojí na sourozenecké lásce ke každému konkrétnímu člověku. Dejme do toho vše, protože jde o vše.

Na závěr mi dovolu požádat vás o minutu ticha za ty, kteří s námi již nemohou bojovat za lepší svět, protože jejich pozemský život se naplnil - zejména za Milana Neuberta.

Ohlédnutí za sjezdem - fotogalerie

Redakce Levicovin

Souhrn z usnesení II. sjezdu Levice

Antonín Hořčica

Dne 22. dubna 2023 se v Praze konal druhý sjezd strany Levice, který přinesl důležitá rozhodnutí pro budoucnost strany. V úvodní části sjezdu přednesli svá vystoupení Jiří Hudeček, Tomáš Ulrych, Vítek Prokop, Markéta Juřicová a Jan Májíček (jsou uvedena v jiné části Levicovin). Sjezd schválil zprávu Předsednictva Celostátního výboru o činnosti Levice od I. sjezdu Levice a zprávu o působení ve straně Evropská levice. Následně byly projednány a schváleny zprávy revizní a rozhodčí komise a zpráva hospodaření strany, včetně rozpočtu na další období.

Sjezd se zabýval přípravou na nadcházející volby do Evropského parlamentu v roce 2024. Levice ve svém usnesení podporuje snahy o spolupráci všech stran na levé části politického spektra. Základem této spolupráce musí být odmítání neoliberalismu, nacionalismu, stalinismu rovněž podpora demokracie, ochrana klimatu a ochrana lidských práv. Byly schváleny základní body pro zpracování volebního programu pro volby do Evropského parlamentu 2024. Finální rozhodnutí o formě účasti voleb do Evropského parlamentu 2024 bude rozhodnuto prostřednictvím celostranického referenda.

Dalším důležitým usnesením sjezdu je plná podpora protestům proti vládní politice, Levice vyzývá své členy a sympatizanty, aby se zasadili o rozvoj těchto protestů progresivním směrem. Levice odmítá falešné přátele obyčejných lidí, kteří parazitují na jejich utrpení a vyzýváme všechny levicové a progresivní síly, aby spolupracovaly na alternativě k politice současné pětikoalice.

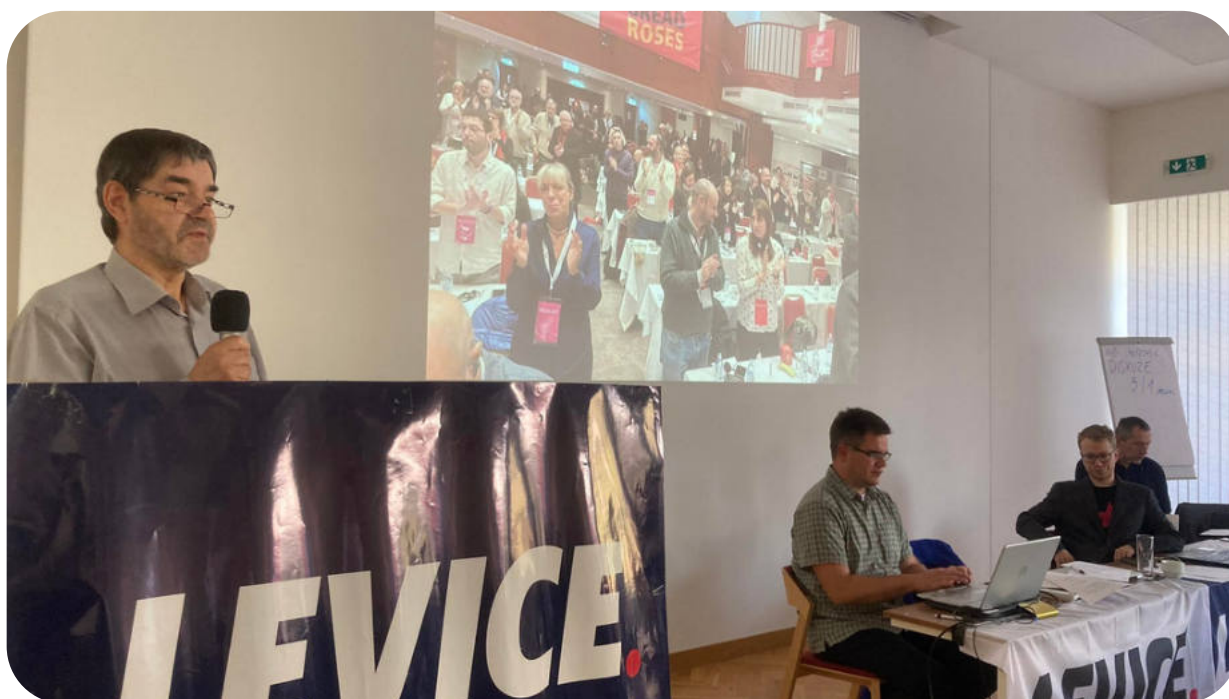
Byla také vyjádřeno odmítavé stanovisko vůči navyšování výdajů na zbrojení na 2 % z HDP a více. Navyšování výdajů na zbrojení nevede k větší bezpečnosti, ale hrozí dalšími válečnými konflikty. Navíc jsou války v přímém rozporu se záchranou klimatu. Peníze do rozvoje sociálního státu, ne do kapes zbrojařů! Levice podporuje petice za zachování důstojné a dostupné zdravotní péče, za nezvyšování věku odchodu do důchodu a další kampaně.

Sjezd podporuje spravedlivý boj ukrajinského lidu a potvrzuje usnesení CV, která byla doposud přijata, zejména usnesení ze dne 1.10.2022, ve kterém strana Levice trvale a bezvýhradně respektuje nezpochybnitelnou svrchovanost Ukrajiny nad územím v mezinárodním společenstvím uznaných hranicích k 24. 8. 1991 a vyjadřuje znepokojení ke snahám o vyhrožování použitím jaderných zbraní.

Byl také přijat návrh usnesení k facebookové skupině "CHCEME DEMISI VLÁDY - stoupenci LEVICE", která slouží jako dobrovolnická platforma pro členy a sympatizanty Levice a širší levicovou scénu. Sjezd rozhodl o změnách stanov (aktuální znění stanov je zde: <https://jsmelevice.cz/stanovy/>) a zvýšení členských příspěvků na 80 Kč za měsíc s platností od 1. července 2023.

Sjezd zvolil nový Celostátní výbor ve složení Matúš Bóna, Jitka Bónová, Vladimír Farana, Antonín Hořica, Martin Churáň, Vojta Juřica, Markéta Juřicová, Jan Májíček, Vít Prokop, Petr Rohel, Martin Šaffek, Tomáš Ulrych, Jakub Višňák. Bylo zvoleno složení komisí. Revizní komise bude pracovat ve složení Jaroslav Horných, Viera Hudečková a Jiří Polák a rozhodčí komise bude pracovat ve složení: Andrej Bóna, Jiří Hudeček a Zdena Renčínová.

II. sjezd Levice představuje důležitý milník ve vývoji strany a určuje směřování a priority pro její budoucí činnost. Usnesení a rozhodnutí přijatá na sjezdu poskytují jasný rámec pro politickou agendu Levice a slouží jako vodítko pro členy a sympatizanty strany při prosazování progresivních společenských změn.

Rozhovor se členem Strany tureckých pracujících v České republice

Tomáš Starý

Volební heslo TIP na zdi (zdroj: Twitter KaraKubar)

V souvislosti s nedávno proběhlými parlamentními a prezidentskými volbami v Turecku přinášíme rozhovor s členem české pobočky Strany tureckých pracujících (Türkiye İşçi Partisi – Çekya). Se soudruhem a soudružkou z TIP jsem se setkal v Praze, bavili jsme se kromě voleb také o nedávném rozsáhlém zemětřesení v Turecku, Kurdské otázce, programu TIP a mezinárodní politice. TIP je, jako levicová, progresivní antikapitalistická strana názorově blízká naší sesterské straně Sol Parti (členice Evropské levice), jakkoli v parlamentních volbách vystupovaly na různých kandidátních listech. Věříme, že s TIP – Česká Republika bude Levice v budoucnosti dále spolupracovat.

Všeobecné (parlamentní i prezidentské) volby v Turecku začnou 14. května. V parlamentních volbách bude TİP (Strana tureckých pracujících, popř. Turecká dělnická strana) kandidovat v „Alianci svobody a práce“ spolu s mnohem větší HDP (Lidová demokratická strana)/YSP (Strana zelené levice), na Západě nazývané „kurdská strana“. V prezidentských volbách TİP podpoří Kemala Kiliçdarođlua, je to tak?

Správně, 1 hlas pro Kemala a 1 hlas pro TİP je hashtag #1oyKemala1oyTİPe.

Od minulých voleb máte v parlamentu čtyři křesla, co tipujete do toho nadcházejícího? [Rozhovor vznikl ještě před volbami]

TİP by mohl ztratit 1 ze stávajících členů parlamentu, ale věřím, že přibudou noví členové (Muğla, Hatay, Antalya, Izmir a Ankara)!

Komunistická strana Kurdistánu (KKP) je také na seznamu YSP, je to tak?

V kurdské volební alianci byli nominováni i jejich generální tajemníci (kandidát z Vanu Sinan Çiftiyürek). Existují však prvky, které s touto identitou v Alianci svobody a práce vyčnívají. Sociální složka tohoto hnutí však téměř neexistuje a to logicky nestačí, abychom mohli toto hnutí YSP definovat jako hnutí s komunistickou identitou.

TİP, EMEP, TÖP, LHP jsou radikálně levicové, antikapitalistické strany, ale HDP/YSP někteří označují jako „liberální levice“ nebo „sociálně demokratická“, máte v koalici s větší HDP dostatek svobody vyjádřit se (v kampani a hlasovat v parlamentu pro váš, ekonomicky radikálnější program)? Levicová sestra Sol Parti spolu s TKP, TKH a DH vytvořila samostatný "Svaz socialistických sil" pouze z radikálně levicových stran... Jejich šance dostat se do parlamentu dle průzkumů veřejného mínění je ale mnohem menší.

TİP, TÖP a EMEP lze nazvat pouze socialistickými stranami. Jsou to organizace, které bojují za dělnickou třídu a pracující. HDP je však bojovná strana [Kurdského] národního hnutí, která si klade za cíl zahrnout mnoho sociálních segmentů a snaží se pokrýt i [různé další] identity. Nelze ji nazvat liberální levicí nebo sociálně demokratickou, je to zastřešující strana, která zahrnuje liberály, šéfy, duchovní a dokonce i kmenové členy. Samozřejmě jsou mezi nimi i Alevité, socialisté nebo komunisté. Svaz socialistických sil má na druhé straně obecně charakter struktur kolem komunisticko-socialistické ideologie.

Revoluční hnutí (DH): Federace Intelektuálních Klubů (Fikir Kulüpleri Federasyonu), která byla před rozpadem v TKP (Turecká komunistická strana), pak na straně HTKP (Lidová turecká komunistická strana), později se od HTKP oddělila a založila si vlastní strukturu. Není to radikální levice, ale antiimperialistická revoluční organizace.

TKH (Turecké komunistické hnutí) je skupina, která zůstala u HTKP (odštěpené od TKP) a pak kritizovala, že se TIP příliš přiblížila kurdské politice a odešla [z HTKP/TIP]. Skupina Erkana Başa (HTKP, později TIP) odešla z TKP Kemala Okuyana, protože TKP je příliš vzdálená kurdskému hnutí. Pak hnutí Kurtuluş (TKH) řekne HTKP: "Ale jste [ted' zase] až příliš blízko [kurdskému hnutí]," a opustí je.

HTKP: Předchozí název TIP. Při rozdělení TKP se objevily KP (Komunistická strana) a HTKP. Když KP znovu přijala název TKP, z HTKP se stal TIP.

Nejjasnější rozdíl, který jsem viděl mezi TIP, TKP a TKH, je vztah ke kurdskému hnutí. Nadto, TKP a TKH přijímají o něco více mechanismů kolektivního vedení a přísnější leninské organizace.

Jak se TIP staví k otázce uprchlíků v Turecku?

Války v našem regionu a iracionální zahraniční politika AKP učinily z Turecka zemi s největší populací uprchlíků na světě za posledních 10 let. Na druhé straně je podvod činit uprchlíky/přistěhovalce odpovědnými za tento proces a prezentovat jejich návrat jako řešení problému.

Ačkoli tendence žadatelů o azyl zůstat v Turecku zesílila bez ohledu na podmínky v Sýrii, výzkum ukazuje, že někteří z nich jsou ochotni vrátit se do své země, pokud bude zajištěna jejich bezpečnost a bude nastolen mír a stabilita.

Ve skutečnosti strana TIP není proti imigraci, je proti nekontrolované imigraci, která může být v regionu, jako je Blízký východ, docela nebezpečná

Jak se staví TIP k institucím velkého mezinárodního kapitálu - NATO, WB, MMF, ... ?

Všechny tyto organizace jsou považovány za nejdůležitější sdružení imperialistické a kapitalistické politiky. Proto se musíme jednak zbavit NATO a možná vytvořit organizaci jako garanta míru pod OSN; a také nahradit WB a MMF sociálními institucemi, které nevytvářejí inflaci a větší dluh chudším zemím.

Nyní vidíme, že vládní strany AKP a MHP získají v parlamentu pohodlnou většinu. Souhlasíte s tím, že chyba opozice je zejména v „nedostatku koordinace vnitř opozice“. Jeden z mých přátel mi říkal, že v některých místech dvě strany ze stejné koalice postavily své kandidáty „proti sobě“ a někde neměly žádné. Zmínil CHP-İYİ, ale možná i YSP-TIP(!), je to tak?

Všechny tyto organizace jsou považovány za nejdůležitější sdružení imperialistické a kapitalistické politiky. Proto se musíme jednak zbavit NATO a možná vytvořit organizaci jako garanta míru pod OSN; a také nahradit WB a MMF sociálními institucemi, které nevytvářejí inflaci a větší dluh chudším zemím.

Zemětřesení

Nejprve mi prosím dovolu vyjádřit soustrast všem obětem, jejich příbuzným a celému Turecku. Geçmiş Olsun.

Prezident Erdogan a jeho AKP se dostali k moci také v důsledku dalšího zemětřesení, které zasáhlo Turecko, Izmit 17. srpna 1999. Nedávné zemětřesení však může přispět k předpokládané ztrátě prezidentského úřadu a také parlamentní většiny pro AKP+MHP, můžete nám říci o regulaci výstavby domů, její implementaci, kontrole a způsobu, jak vláda reagovala na zemětřesení?

Vláda velmi pomalu zasahovala do chaosu po zemětřesení. Podle vědců bylo zcela jasné, že před posledním nařízením v roce 2004 po istanbulském zemětřesení bylo postaveno mnoho budov nekvalifikovaně se slabým sloupem a trámem. Zákonem č. 6306 o přeměně oblastí ohrožených katastrofou a širokými pravomocemi udělenými TOKİ bylo v Turecku připraveno právní krytí přeměny oblastí s vysokou nájemní hodnotou, nikoli oblastí rizikových. Díky tomuto nařízení byli občané žijící ve čtvrtích, které byly prohlášeny za rizikové oblasti, aniž by se spoléhali na vědecká a transparentní kritéria, vysídlení a nucení žít s dluhem, který je zatížen.

Z tohoto důvodu je zásadní, aby dočasné přístřešky kontejnerového typu, kterých lze v této fázi nainstalovat pouze 8530 z 90 tisíc potřebných za měsíc, byly prezentovány způsobem, který je vhodný pro klimatické, environmentální a zdravotní podmínky a má základní vlastnosti pro bydlení.

Dostali jsme jako Levice dopis od Sol Parti, kde popisují, že vláda zablokovala pomoc regionům ovládaným opozicí. Lidé v této souvislosti mluví většinou o Hatay. Co bys k tomu mohl říct?

V regionu jsem nebyl. Nemohu tedy říct přesnou pravdu, ale víme, že vládní zřízení klame. Navíc, jakmile se k někomu pod budovou dostali další dobrovolníci, vládní záchranné týmy se často pokoušely přivlastnit si výsledek.

Všiml jsem si, že Sol Parti a TKP byli hodně dobrovolníci v zóně zemětřesení, když sleduji jejich stránky, ale předpokládám, že TIP také hodně pomohl, můžete říct více?

Skutečně. TKP také opravila celý systém filtrace vody, zatímco TIP stavěl stanové městečko s 500 domy po zemětřesení. Máme 2 kandidáty do parlamentu, kteří jsou organizátory tohoto malého městečka.

Mohl byste prosím doporučit nějaké organizace pro dárcovství? Pokud je to stále aktuální, co byste doporučil lidem, kteří by se nyní chtěli fyzicky dobrovolně zúčastnit v zóně zemětřesení

<https://ahbap.org/disasters-turkey> (všeobecné dary pro oběti zemětřesení).

<https://ahbap.org/iletisim> (co osobně nejlépe můžete udělat).

go.ahb.app/depreamburs23 (dary pro studenty univerzit zasažené zemětřesením).

Co TIP udělal a co navrhujete?

- TIP připravil 42 kamionů, 38 kamionů, 16 pick-upů, 4 minibusy, 1 pojízdny zdravotní karavan, 38 osobních aut, 2 karavany, 1 pojízdny potravinový vůz, 1 mobilní ošetřovnu, 5 vodních nádrží, 2 kabinové sprchy, 12 kabinových toalet, 8 přenosných stánků s jídlem, v oblasti pracuje tým 705 lidí složený ze specialistů na pátrání a záchranu, lékařů, zdravotních sester, zdravotníků, dělníků, horníků, psychologů a tisíců dobrovolníků v regionu od první noci. TIP také dosud nainstaloval 600 stanů a 45 kontejnerových domů. Kontejnerová vesnice se sociálními prostory, jako je ošetřovna, prádelna, kuchyně, knihovna a studijní centrum...

- Vědecký výbor TIP vyzývá orgány k odpovědnosti a požaduje následující opatření: 1. Města, která byla zasažena zemětřesením se zákonem č. 7269 účinném v běžném životě. Vyhlášení „katastrofické zóny“ je dostačující, kromě toho je 10 měst ve stavu nouze. Rozhodnutí přijmout rozhodnutí nemá za úkol usnadnit dodání nouzové pomoci regionu.

Rozhodnutí o nouzovém stavu spíše odráží následky zemětřesení. Nejde o jejich potlačování prostřednictvím nouzového stavu, ale o naslouchání těmto požadavkům, jejich zaznamenávání a zároveň formování zásahu kolem těchto požadavků.

2. Politická moc je spojena s institucemi, organizacemi a dobrovolníky, kteří se snaží dodávat pomoc regionu. Efektivní a humanitární strategie plánovaná, koordinovaná se všemi institucemi/organizacemi a dobrovolníky bez diskriminace a vyžaduje také ostražitost.

Rozhodnutí o nouzovém stavu spíše odráží následky zemětřesení. Nejde o jejich potlačování prostřednictvím nouzového stavu, ale o naslouchání těmto požadavkům, jejich zaznamenávání a zároveň formování zásahu kolem těchto požadavků.

2. Politická moc je spojena s institucemi, organizacemi a dobrovolníky, kteří se snaží dodávat pomoc regionu. Efektivní a humanitární strategie plánovaná, koordinovaná se všemi institucemi/organizacemi a dobrovolníky bez diskriminace a vyžaduje také ostražitost.

Kurdská otázka

Turecko je, zejména na mezinárodní levici, často viděno skrz a bohužel někdy dokonce redukováno jen na kurdskou otázku. Mohl byste nám říci o přístupu TIP ke kurdské otázce?

Je to velmi jasné: Turci-Kurdové jsou sestry, bratři. Existuje chronický kurdský problém, který vedl ke vzniku PKK a způsobil, že za posledních 40 let bylo zabito více než 30 tisíc lidí! Politici proto musí tento nejdůležitější problém co nejdříve vyřešit diplomatickou cestou v parlamentu.

Rád bych se zeptal na konflikt mezi tureckou vládou a PKK, pamatuji si, že jsem o něm jako pětiletý slyšel ve staré černobílé televizi. Nedávno, při čtení Rudaw jsem viděl, že konflikt bohužel pokračuje dodnes. I když v letech 2013-2015 probíhal mírový proces (pod vládou AKP). Mluvil jsem se Sol Parti a oni mi řekli - "Ano, jsme pro obnovení mírového procesu", ale také zdůraznili, že nejde jen o to dotlačit AKP a PKK k jednomu stolu, ale spíše být „rekonstrukcí mírového procesu prostřednictvím obnovení důvěry mezi lidmi“. Jaký je váš přístup ke konfliktu?

Souhlas s větou od Sol Parti, jako hrubým náčrtem. Není to jen politická, ekonomická a strategická otázka, ale také sociokulturní otázka, jak hladce integrovat etnika. Jinak se obávám, že trvalé řešení nebude.

Ideologie TIP, prezident TIP

Jak byste popsal ideologii vaší strany? Četl jsem na Wikipedii, je to marxismus-leninismus, ale jeden můj kamarád mě překvapil tím, že předseda vaší strany Erkan Baş je „libertariánský socialista“. A zmínil, že Erkan Baş přinesl LGBT vlajku do parlamentu.

Náš program je podrobně popsán na stránkách <https://tip.org.tr/basin-aciklamalari/>

Jmenovitě:

SOCIALISMUS ŽÍT, STRANA PRO SOCIALISMUS!

TİP si klade za cíl ukončit kapitalistický řád a nastolit socialismus.

TİP je jedinou pěstí boje pracujících, nezaměstnaných, mládeže, důchodců, žen a mužů za základní práva a svobody.

Socialismus je nezbytný pro důstojný život, rovný, spravedlivý a svobodný svět, strana za socialismus, organizovaný boj mas za stranu, solidarita a kolektivní moudrost.

Protože TİP se staví proti soukromému vlastnictví výrobních prostředků třídou šéfů, je také rozhodně proti jakékoli privatizaci.

Ekonomický, politický a ideologický boj proti genderové nerovnosti musí být veden společně a ženy musí stát v čele boje za vlastní osvobození, proti násilí, vraždám, nerovnosti a náboženské reakci.

TİP prosazuje způsob výroby, který respektuje přírodu a je založen na centrálním plánování. Jeho cílem je přijmout opatření k úsporám peněz namísto provádění politik, které zvýší potřebu energie, a plánovaného využívání obnovitelných zdrojů energie namísto fosilních paliv a jaderné energie.

Prosazuje plánovaný a dostupný model urbanizace, který respektuje právo všech občanů žít ve zdravém a bezpečném bydlení, přijímá vědecká a technická opatření proti katastrofám. Jeho cílem je zastavit betonáž a megaprojekty, které poškozují zemědělství a lesní oblasti, mokřady, živý život, historické a kulturní bohatství a uzurpují naše města.

Ekologické problémy se netýkají jen lidí, ale všeho živého v přírodě. Dnes existuje mnoho negativních praktik, jako je průmyslový chov zvířat, komercializovaná medicína, prodej zvířat za peníze, špatné podmínky v útulcích, vyloučení zvířat z jejich stanovišť, sexuální útoky, zabíjení a špatné zacházení.

Turecko a Evropská komise, EU, Schengenský prostor, NATO

Na tomto místě bych rád vyjádřil solidaritu s Tureckem, protože se zdá, že vás vedoucí představitelé EU oklamali ohledně možného budoucího členství v EU. Jaký je váš názor na (budoucí) členství Turecka ve výše uvedených mezinárodních strukturách?

Osobně bych řekl, že nejdůležitějším rozdílem je náboženství, sociální kultura a politická historie mezi EU a Tureckem. Proto nevěřím, že je v integraci do EU nějaký pokrok. Mezi námi by však měly existovat trvalé obchodní, právní a pracovní vazby.

Stranická vlajka TİP

Komentář: Jak se od "devadesátek" (z)měnila KSČM

(II.)

Roman Janouch

Když jsem před rokem byl přijat do řad strany Levice, poté, co jsem zklamaně musel opustit KSČM po více než 23 letech členství, přišel i nápad ten proces nějak vysvětlit. Neplánoval jsem přitom "seriál", ale protože redakce Levicovin správně omezuje rozsah článků na únosnou mez, dvoudílné pojednání bylo na světě.

Dnes by tedy měl být čas na kapitulu druhou, méně pozitivní, bez růžových brýlí, kapitulu, která v důsledku postupného posunu KSČM od moderní socialistické strany směrem k populistické nacionalistické krajní pravici mé bývalé působiště přímo strhá. Aspoň tak to vypadalo, když jsem na podzim své malé "paměti" ze známé budovy PV9 začal sesumírovávat. Tím spíš, že předsedkyně KSČM Katka Konečná, jinak dáma, které si stále velmi vážím a jejímuž mediálnímu umu se i nadále obdivuji, nejen mou maličkost vytočila do němoty aktivní účastí na podzimních demonstracích pořádaných krajně pravicovou scénou. Teď, ke konci června 2023, už je ale situace zase o trochu jiná. Pojdme však postupně.

Minule jsme skončili postupnou zpátečkou KSČM směrem k (n)ostalгии poté, co ji Špidlova ČSSD definitivně odvrhla v roce 2002 do politického kouta sňatkem s Uníí svobody a KDU-ČSL. Je ale třeba podotknout, že ten proces byl postupný. Ještě v první dekádě nového milénia KSČM pokračovala v pozitivním trendu své modernizace a s novým předsedou Vojtěchem Filipem nic nenasvědčovalo tomu, že by měl nastat obrat.

Varování přinesl až první místopředsednický úspěch autoritářského megalomana Josefa Skály, jenž do pověstného 4. patra (sídla kanceláří představitelů VV ÚV strany v budově PV9) přinesl jasné normalizační ozvěny i metody 70. a první poloviny 80. let, které totalitní KSČ spolupřivedly na smetiště dějin.

A když do toho přišla v polovině minulé dekády první migrační vlna, začala se mi celá KSČM měnit před očima. Nejen někteří lidé z vedení, ale také nemalá část spolustraníků záhy převzala pravicově populistické nacionalistické výkřiky a postupně to vygradovalo místy až v kopírování Okamurovy kultury nenávisti, což se spolu s Filipovou nešťastnou snahou za žádnou cenu neztratit takto orientovanou část voličské základny promítlo zejména v předvolební kampani roku 2017.

Ustupování náladám ultrapravice ovšem nezabralo a KSČM dostala první velkou facku v podobě propadu mezi jednociferné partaje. Předseda přesto začaroval a vliv KSČM naopak pozvedl v podobě strany tolerující vládu hnutí ANO a ČSSD. To samo o sobě vůbec nebyl špatný nápad. KSČM mohla dokázat, jak se v mezidobí zdemokratizovala a jak dokáže převzít podíl odpovědnosti na chodu státu. Jenže narazila na silného soupeře.

Babišovo ANO se svými mediálními domy a miliardami na kontech pochopitelně byl nerovný partner s nerovnými metodami. To přitom bylo zřetelné poměrně záhy, KSČM proto udělala tu chybu, že nevyprávěla svou toleranci vládě ostentativně vykrádající její podněty a návrhy zákonů daleko dříve, nejpozději na podzim 2020, tedy rok před dalšími volbami.

Zvláště když bylo jasné, že svou podporu vládě nedokázala mediálně vykomunikovat s voliči, dostatečně vysvětlit, že Babišovu vládu podpořila jen jako menší zlo před daleko větší neoliberální hrozbou ODS, TOPky a spol. Paralelní kamarádšofty s krajně podezřelými subjekty jako Aliance národních sil apod. pochopitelně také nepomohly, a tak došlo na nejhorší. Na opuštění sněmovny - které mimochodem potkalo i ČSSD.

A jak to obě strany řeší? Loňská nominace Okamurova kamaráda Skály na ředitele Institutu české levice a do prezidentské volby byl stejně šílený krok jako letošní Šmardovo opuštění tradiční značky ČSSD - ať už byl tento nadiktován zvenčí, či nikoli. KSČM ale má ten rok náskoku k dispozici. Chybu si uvědomila poměrně záhy a letos se postupně začíná vracet k tradičním levicovým kořenům. A to nejen mediálně. Má i výborný marketingový úsek, neradno nad ní tedy předčasně lámat hůl. Třeba nás ještě překvapí. Naše levicová scéna silné subjekty potřebuje...

Kateřina Konečná, fotografie od Miloše Skácela z Wikimedia commons, CC BY 2.0

A co si ještě přečíst?

- **Jan Májíček: Drážďanský proces s Linou E. Exemplární trest dokládá potřebnost antifašismu.**
(<https://denikreferendum.cz/clanek/35303-drazdanský-proces-slinou-e-exemplarni-trest-doklada-potrebnostantifasismu>)
- **Vítek Prokop: Proč nás ohrožuje obranná smlouva s USA.**
(<https://blisty.cz/art/113243-proc-nas-ohrozuje-obranna-smlouva-s-usa.html>)
- **Martin Švec: Asanace brněnského nádražního podchodu s xenofobním podtextem.**
(<https://denikreferendum.cz/clanek/35305-asanace-brnenskeho-nadrazniho-podchodu-sxenofobnim-podtextem>)

REDAKCE:

ŠÉFREDAKTOR: Vítek Prokop

REDAKTOŘI: Adam Ročárek, Roman Janouch, Vojtěch Juřica, Antonín Hořčica

TEXTOVÝ EDITOR: Milan Fujda a Antonín Hořčica

GRAFICKÁ ÚPRAVA A DESIGN: Vítek Prokop

KONTAKT: levicoviny@seznam.cz

LEVICOVINY - elektronický zpravodaj Levice. Vydavatel: Levice, Petrohradská 216/3, Praha 10 - Vršovice, 101 00, Česká republika, IČO 49628089